

บทที่ ๔

ผลของการวิจัย

คำตอบจากแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๑๗ ชุด เป็นคำตอบของอาจารย์ในเทศก์ ๒๐ ชุด ของครูอาจารย์ที่เลี้ยง ๘๗ ชุด และของนักศึกษาฝึกสอน ๑๕๐ ชุด ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามวิธีการที่ได้วางไว้ในบทที่ ๓ ปรากฏผลของการวิจัยดังนี้

ภาค ๑ รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับอาจารย์ในเทศก์

อาจารย์ในเทศก์มีทั้งหมด ๒๐ คน เป็นชาย ๑๒ คน และหญิง ๘ คน อายุสูงสุด ๓๘ ปี ต่ำสุด ๒๓ ปี อายุเฉลี่ย ๓๔.๑ ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุ คือ ๓.๓๘

ในคานสถานะการสมรส อาจารย์ในเทศก์ที่สมรสแล้วมี ๑๕ คน มีบุตรโดยเฉลี่ยคนละ ๒ คน อาจารย์ในเทศก์เป็นโสดอยู่ ๕ คน

ในคานวุฒิของอาจารย์ในเทศก์แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ สามัญกับวิชาครู

สามัญ

ระดับปริญญาตรี	๔ คน คือ
อักษรศาสตรบัณฑิต	๓ คน
สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต	๑ คน
ระดับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาปีที่ ๔	๑๒ คน

วิชาครู

ครูศาสตรมหาบัณฑิต	๑ คน
ครูศาสตรบัณฑิต	๒ คน
การศึกษามหาบัณฑิต	๑๔ คน

จำนวนชั่วโมงสูงสุดที่อาจารย์ในเทศก เหล่านี้สอนในระหว่างการนิเทศกนศึกษา
ฝึกสอน คือ ๑๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ค่าสุดคือไมคองสอนเลย เฉลี่ยสอน ๖.๐๕ ชั่วโมงต่อ
สัปดาห์ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนชั่วโมงที่สอนในระหว่างการนิเทศการฝึกสอน
คือ ๘.๕๐

อาจารย์ในเทศกเหล่านี้เคยทำการสอนมาแล้วนานที่สุดคือ ๑๕ ปี ค่าสุดคือ ๑ ปี
โดยเฉลี่ย ๑๐.๖ ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนปีที่เคยทำการสอนมาแล้วคือ ๓.๑๔
ปี

วิชาที่อาจารย์ในเทศกทำการสอนระหว่างการนิเทศการสอน มีแตกต่างกันดังต่อไปนี้

สังคมศึกษา	๑๑	คน
หลักการศึกษา	๕	คน
ภาษาไทย	๓	คน
จิตวิทยาการศึกษา	๒	คน
คณิตศาสตร์	๒	คน
ภาษาอังกฤษ	๒	คน

วิชาที่อาจารย์ในเทศกทำการนิเทศกนศึกษาฝึกสอนมีแตกต่างกันดังนี้

สังคมศึกษา	๑๕	คน
ภาษาไทย	๑๓	คน
ภาษาอังกฤษ	๕	คน
วิทยาศาสตร์	๔	คน
คณิตศาสตร์	๓	คน
ทุกวิชาที่จำเป็น	๓	คน
สุขศึกษา	๑	คน

อาจารย์นิเทศก์หนึ่งคน ทำการนิเทศก์นักศึกษาฝึกสอนจำนวนสูงสุด ๕๒ คน
จำนวนต่ำสุด ๒ คน เฉลี่ยนิเทศก์ ๑๗.๑๕ คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวน
นักศึกษานิเทศก์คือ ๓.๑๕ เฉลี่ยนักศึกษาฝึกสอนชาย ๗.๘๖ คน และนักศึกษาฝึกสอนหญิง
๑๑.๗๒ คน

นอกเหนือจากการสอนมีงานพิเศษอื่น ๆ ในวิทยาลัยที่อาจารย์นิเทศก์ส่วนมากต้อง
ทำคือ รับผิดชอบในด้านการปกครอง (๑๐ คน) รองลงมาคืองานกิจกรรมนอกหลักสูตร
(๕ คน) งานฝึกหัดครูชนบท (๕ คน) งานฝึกหัดครูชนบท (๕ คน) และงานธุรการ
(๔ คน) นอกนั้นคืออีก ๔ คนไม่ตอบ

อาจารย์นิเทศก์ส่วนมาก (๑๗ คน) มีภาระการสอนพิเศษภาคค่ำ มี ๓ คนที่ไม่
ได้สอน จำนวนชั่วโมงที่สอนพิเศษสูงสุดคือ ๑๐ ชั่วโมงต่ำที่สุดคือ ๒ ชั่วโมง เฉลี่ยจำนวน
ชั่วโมงคือ ๗.๖๐ ชั่วโมง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนชั่วโมงที่สอนพิเศษคือ ๒.๘๕

พาหนะที่ใช้ในการนิเทศก์การสอนส่วนมากคือ รถประจำทาง (๘ คน) นอกนั้น
เป็นรถส่วนตัว (๖ คน) และรถของวิทยาลัยครู (๖ คน)

ค่าพาหนะที่ใช้ในการนิเทศก์การสอนส่วนใหญ่เบิกไม่ได้ หรือบางคนก็ไม่ได้เบิก
(๑๑ คน) ที่เบิกได้จากวิทยาลัยมี ๕ คน ๔ คนไม่ตอบ

อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่ (๑๗ คน) นิเทศก์นักศึกษา ๑ ครั้งต่อสัปดาห์ นอกนั้นก็
นิเทศก์ ๒ ครั้งต่อสัปดาห์ (๒ คน) และ ๓ ครั้งต่อสัปดาห์ (๑ คน)

นอกเหนือจากการดูการสอนของนักศึกษาฝึกสอนแล้ว อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่ดู
บุคลิกภาพและการแต่งกาย (๑๕ คน) รองลงมาคือตรวจสอบบันทึกการสอน การควบคุมชั้น
ของนักศึกษาฝึกสอน และดูค่านิยมสัมพันธ์ของนักศึกษากับบุคคลอื่นในโรงเรียน (๑๗ คน)
อันดับสุดท้ายคือดูการตรวจสอบทำงานนักเรียน (๑๓ คน)

หมายเหตุ : จำนวนในวงเล็บคือจำนวนอาจารย์นิเทศก์ที่แสดงความคิดเห็นแต่ละ
รายการ

ในระหว่างการนิเทศการฝึกสอน อาจารย์นิเทศส่วนใหญ่ได้มีการประชุมสัมมนา กับ นักศึกษาฝึกสอนเป็นครั้งคราวประมาณ ๒ - ๓ ครั้ง ๆ ละ ๒ ชั่วโมง (๑๐ คน) รองลงมา คือประชุมสัปดาห์ละครั้ง (๒ คน) และประชุมเดือนละครั้ง (๔ คน)

ในการประชุมพบปะกับนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครู ๓ แห่งประชุมเป็นกลุ่ม รองลงมาอีก ๒ แห่ง ประชุมทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล มีอยู่แห่งเดียวที่ประชุมเป็นรายบุคคลเท่านั้น อาจารย์นิเทศส่วนใหญ่ (๑๑ คน) ไม่ออกไปนิเทศการฝึกสอนในชนบท นอกนั้น อีก ๔ คนออกไป

สำหรับปัญหาที่เกี่ยวกับการนิเทศการฝึกสอนในชนบทที่นำมาอภิปรายหรือขอคำปรึกษา ในการประชุมส่วนใหญ่เป็นปัญหาการสอน (๔ คน) รองลงมาคือปัญหาส่วนตัว (๒ คน) ปัญหาการพัฒนาหมู่บ้าน (๑ คน)

ปัญหาของอาจารย์นิเทศในโครงการฝึกหัดครูชนบท ส่วนใหญ่คือไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๔ คน) รองลงมาคือหน่วยฝึกสอนไกลเกินไปไม่สะดวกที่ออกไปนิเทศ (๗ คน) มีความรับผิดชอบค่อนข้างมากเกินไป (๔ คน) ขาดความถนัดในการนิเทศ (๔ คน) และขาดความรู้ในด้านการนิเทศ (๓ คน)

ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนนำมาอภิปรายหรือขอคำปรึกษาในการประชุมพบปะนั้น ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการสอน (๒๐ คน) รองลงมาคือปัญหาการปกครองชั้น (๑๕ คน) ปัญหาความมนุษยสัมพันธ์ (๑๒ คน) และปัญหาคานบุคคลิกภาพ (๕ คน)

ปัญหาของอาจารย์นิเทศเกี่ยวกับการฝึกสอนส่วนใหญ่คือเห็นคเหน้อยมาก เพราะมี นักศึกษาอยู่ในความดูแลหลายคน (๑๑ คน) รองลงมาคือวิชาที่ไปทำการนิเทศไม่ใช่สาขา วิชาที่เรียนมาก่อน (๕ คน) เกิดความเบื่อหน่ายเพราะทำหลายปีติดต่อกัน (๔ คน) ไม่มีความมั่นใจในคานวิชาการ (๓ คน) ไม่เข้าใจความคิดรวบยอด (Concepts) ใหม่ ๆ ใน วิชาที่นิเทศ (๒ คน) นักศึกษาฝึกสอนไม่ค่อยเชื่อฟัง (๒ คน) ไม่ทราบวิธีวิจารณ์การสอน ของนักศึกษาฝึกสอน (๒ คน) ไม่มีความรู้ในคานวิชาครู (๑ คน) และไม่รู้จักสร้างมนุษยสัมพันธ์กับอาจารย์พี่เลี้ยง (๑ คน)

อาจารย์นิเทศส่วนใหญ่ทำการวัดพัฒนาการหรือสัมฤทธิ์ผลการฝึกสอนของนักศึกษา

จากหลายท่านประกอบกัน (ทั้งพัฒนาการและการสอบสวน) (๑๔ คน) มีเพียง ๑ คนที่วัด โดยสังเกตพัฒนาการทางการสอนและงานครู

ภาค ๒ ความคิดเห็นของอาจารย์ในเทศกเกี่ยวกับวิทยาลัย

วิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตรเพื่อเป็นการเตรียมนักศึกษาฝึกสอนนั้น อาจารย์ในเทศก ๑๒ คนให้ความเห็นว่าเพียงพอแล้ว อีก ๔ คนเห็นว่ายังไม่เพียงพอ ควรจะเรียนเพิ่มเติมใน คำนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (๑) ควรจะเรียนเพิ่มเติมในเนื้อหาที่จะไปสอนในโรงเรียนฝึกสอน (๒ คน) (๒) ควรฝึกการพูดในที่ชุมนุมชน (๒ คน) (๓) ควรเรียนวิชาจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนการสอนให้มากขึ้น (๒ คน) (๔) การให้นักศึกษาเรียนวิชาการศึกษาให้ครบก่อน ออกฝึกสอน (๑ คน) (๕) วิทยาลัยควรสาธิตวิธีการสอนให้ดูหลาย ๆ แบบ (๑ คน)

ในการเตรียมนักศึกษาฝึกสอนให้รู้จักและคุ้นกับการใช้วัสดุการสอน (หนังสือและ อุปกรณ์การสอน) ก่อนออกฝึกสอนอาจารย์ในเทศก ๑๒ คนเห็นว่าเพียงพอแล้ว อีก ๔ คนเห็นว่ายังไม่เพียงพอ ควรจะศึกษาเพิ่มเติมในค่านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (๑) ควรจะให้นักศึกษาเพิ่มเติมในค่านการประดิษฐ์ และการเลือกใช้วัสดุการสอนได้อย่างเหมาะสม (๒ คน) (๒) ควรแนะนำให้รู้จักแหล่งวิชาต่าง ๆ มากขึ้น (๔ คน)

ในค่านการบริการของห้องสมุดของวิทยาลัย อาจารย์ในเทศก ๑๓ คนเห็นว่าได้ให้ความสะดวกเพียงพอแล้ว อีก ๗ คนเห็นว่ายังไม่เพียงพอ ควรปรับปรุงในค่านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (๑) ควรเพิ่มหนังสือให้มากขึ้น (๔ คน) (๒) ควรปรับปรุงในค่านการบริการให้ความสะดวกแก่นักศึกษามากขึ้น (๓ คน)

ในค่านการให้บริการความสะดวกทางโสตทัศนูปกรณ์ของวิทยาลัย อาจารย์ในเทศก ๑๐ คน เห็นว่าเพียงพอแล้ว อีก ๑๐ คนเห็นว่ายังไม่เพียงพอ ควรจะเพิ่มเติมในค่านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (๑) วิทยาลัยควรจัดให้มีห้องโสตทัศนูปกรณ์เฉพาะสำหรับให้นักศึกษายืมใช้ได้ และควรมีเจ้าหน้าที่ชำนาญค่านนี้เป็นพิเศษประจำอยู่ เพื่อที่จะให้คำแนะนำการใช้อุปกรณ์บางอย่าง (๕ คน) (๒) ควรปรับปรุงค่านการความสะดวกของแผนกโสตทัศนศึกษา (๓ คน)

และ (๔) ควรจัดหาโสตทัศนอุปกรณ์ให้มากขึ้นสำหรับให้นักศึกษามีใช้ได้ (๒ คน)

การจัดบริการด้านต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกแก่การฝึกสอนของวิทยาลัยนั้น อาจารย์นี้เทศก์ ๑๐ คนเห็นว่าเพียงพอแล้ว อีก ๕ คนเห็นว่ายังไม่พอ ที่เหลืออีก ๑ คนไม่ตอบ การจัดบริการของวิทยาลัยที่อาจารย์นี้เทศก์เห็นว่ายังไม่เพียงพอ และควรจะปรับปรุง คือ (๑) การจัดอาจารย์นี้เทศก์ไปดูการสอนของนักศึกษาเพิ่มขึ้น (๓ คน) (๒) ควรจัดให้มีศูนย์หลักสูตร (Curriculum laboratory) — ในวิทยาลัย (๓ คน) (๓) วิทยาลัยควรอำนวยความสะดวกในการติดต่อระหว่างนักศึกษากับวิทยาลัยให้มากขึ้น (๒ คน) และ (๔) วิทยาลัยควรให้เครื่องกีฬาแก่หน่วยฝึกสอนชนบทเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ (๒ คน)

ความเห็นของอาจารย์นี้เทศก์ทั้ง ๒๐ คนแสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยครูทั้ง ๖ แห่ง ได้จัดให้มีการประชุมนี้เทศก์การฝึกสอนก่อนที่นักศึกษาจะออกฝึกสอน เรื่องที่ทำการประชุมนี้มีดังต่อไปนี้ (๑) นโยบายเกี่ยวกับการฝึกสอน (๑๗ คน) (๒) วิธีการสอน (๑๔ คน) (๓) นโยบายของโรงเรียนฝึกสอน (๑๑ คน) (๔) แนะนำการปฏิบัติทั่วไป (๑๑ คน) (๕) เนื้อหาวิชาที่จะนำไปทำการสอน (๑๐ คน)

การจัดโรงเรียนฝึกสอนของวิทยาลัย อาจารย์นี้เทศก์ส่วนใหญ่ (๑๐ คน) เห็นว่าจัดตามความสะดวกของนักศึกษาฝึกสอน อีก ๕ คนเห็นว่าจัดตามความสะดวกของอาจารย์นี้เทศก์ มีอยู่ ๒ คนที่เห็นว่าจัดตามความสะดวกของนักศึกษาฝึกสอน และของอาจารย์นี้เทศก์มี ๑ คน ที่เห็นว่าจัดโดยคำนึงถึงความสะดวกของทุกฝ่าย

การเลือกโรงเรียนฝึกสอนของวิทยาลัย วิทยาลัยทั้ง ๖ แห่งถือเกณฑ์เลือกโรงเรียนที่ยินดีรับนักศึกษาให้ไปฝึกสอน และเลือกโรงเรียนที่อยู่ในบริเวณใกล้กับวิทยาลัย

การจัดอาจารย์นี้เทศก์ไปทำการนี้เทศก์การฝึกสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ อาจารย์นี้เทศก์ในวิทยาลัยครู ๔ แห่งเห็นว่าจัดตามความสะดวกของอาจารย์นี้เทศก์แต่ละคน อีก ๒ แห่งเห็นว่าจัดตามสายวิชาที่อาจารย์นี้เทศก์สอนอยู่

ก่อนออกฝึกสอนวิทยาลัยครู ๓ แห่ง เคยจัดสาขาวิชาการสอนแต่ละวิชาที่นักศึกษาจะไปฝึกสอน อีก ๓ แห่งไม่เคยจัดสาขาวิชาการสอนเลย

การจัดอาจารย์ไปนิเทศการฝึกสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ อาจารย์นิเทศก์ ๑๑ คน เห็นว่าเพียงพอแล้ว อีก ๕ คน เห็นว่ายังไม่เพียงพอ

เพื่อให้การฝึกสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่ (๘ คน) เห็นว่าอาจารย์นิเทศก์ควรรับผิดชอบนักศึกษาฝึกสอนไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาค รองลงมาเห็นว่าไม่ควรเกิน ๕ คนต่อภาค (๕ คน) เฉลี่ยแล้วไม่ควรเกิน ๑๐.๕๐ คนต่อภาค

เพื่อให้การฝึกสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่ (๗ คน) เห็นว่าควรไปนิเทศการสอนของนักศึกษาคนหนึ่งไม่น้อยกว่า ๑๐ ครั้งต่อภาค รองลงมาเห็นว่าควรไปไม่น้อยกว่า ๕ ครั้งต่อภาค (๕ คน) โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์นิเทศก์ควรไปนิเทศการสอนไม่น้อยกว่า ๘.๑๑ ครั้งต่อภาค

ระยะเวลาที่วิทยาลัยส่งนักศึกษาออกฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่ (๑๖ คน) เห็นว่าเหมาะสมแล้ว อีก ๔ คนเห็นว่าน้อยเกินไป (อยากให้สอนนานกว่านี้)

อาจารย์นิเทศก์ ๑๔ คนเห็นว่าวิทยาลัยควรจัดส่งนักศึกษาออกฝึกสอนทั้ง ๓ เทอม มี ๓ คน ที่เห็นว่าควรจัดส่งเฉพาะ เทอมต้นและ เทอมกลาง มี ๑ คน ที่เห็นว่าควรจัดส่ง เทอมต้นเท่านั้น อีก ๒ คนเห็นว่าควรจัดส่ง เทอมกลางและ เทอมปลาย

บุคคลที่วิทยาลัยมอบให้มีสิทธิในการวัดผลการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนของวิทยาลัย นั้น ทั้ง ๖ แห่ง มอบให้อาจารย์นิเทศก์และครูอาจารย์พี่เลี้ยงวัดผล มีบางโรงเรียนที่ครูใหญ่ มีสิทธิในการวัดผลด้วย

สำหรับการสอบสอนในสายวิชาสังคมศึกษา อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่ (๑๒ คน) ให้สอบเพียงหนึ่งครั้ง นอกนั้นให้สอบ ๒ ครั้ง (๓ คน) และ ๓ ครั้ง (๑ คน) กรรมการสอบส่วนใหญ่ (๑๕ คน) จัดกรรมการครั้งนี้ อาจารย์นิเทศก์ และครูอาจารย์พี่เลี้ยง บางโรงเรียน ครูใหญ่และหัวหน้าสายสังคมศึกษาร่วมด้วย นอกนั้นกรรมการประกอบด้วยอาจารย์นิเทศก์เท่านั้น (๓ คน)

ในเรื่องการจัดสัมมนาการฝึกสอนเพื่อประเมินผลของโครงการฝึกหัดครู ภายหลังการฝึกสอนมีวิทยาลัยครูเพียง ๔ แห่งซึ่งอาจารย์นิเทศก์ ๑๒ คนบอกว่าได้มีการจัดสัมมนา และอีก ๒ แห่งอาจารย์นิเทศก์ ๘ คน บอกว่าไม่ได้จัด

ในการจัดสัมมนาการฝึกสอนของวิทยาลัยครู ๔ แห่งนั้น ส่วนใหญ่เป็นปัญหาดังต่อไปนี้ (๑) ปัญหาการสอน (๒ คน) (๒) ปัญหาคานมนุษย์สัมพันธ์ (๕ คน) (๓) ปัญหาการควบคุมชั้น (๓ คน) (๔) ปัญหาการวางตัวและบุคลิกภาพของนักศึกษาฝึกสอน (๓ คน) (๕) ปัญหาการวัดผล (๒ คน) (๖) ปัญหาการใช้อุปกรณ์ (๒ คน) (๗) การศึกษาเด็กที่มีปัญหา (๒ คน)

อาจารย์ในเทศก์ ๑๐ คนให้ความเห็นว่า ปัญหาที่สัมมนาเหล่านี้แก้ไขได้ อีก ๖ คนเห็นว่าแก้ไขไม่ได้ อีก ๔ คนไม่แสดงความคิดเห็น

ปัญหาที่อาจารย์ในเทศก์ ๖ คน เห็นว่าวิทยาลัยยังไม่สามารถจะหาทางแก้ไขได้มีดังต่อไปนี้ (๑) จำนวนอาจารย์ในเทศก์ไม่พอที่จะไปนิเทศการสอนได้อย่างเต็มที่ (๕ คน) (๒) ครูอาจารย์พลีเลี้ยงบางคนไม่ยอมร่วมมือช่วย (๓ คน) (๓) ปัญหาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนไม่เหมาะแก่การสอน (๒ คน)

ภาค ๑ รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอน

จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งสิ้น ๑๕๐ คน เป็นชาย ๓๒ คน (๒๑.๓๓ %) และหญิง ๑๑๘ คน (๗๘.๖๖%) อายุสูงสุด ๒๕ ปี อายุต่ำสุด ๑๘ ปี อายุเฉลี่ยของนักศึกษาคือ ๑๘.๓๓ ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุคือ ๑.๘๑

จำนวนชั่วโมงที่นักศึกษาฝึกสอนทำการสอนทั้งหมดเฉลี่ยได้ ๕.๕๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สอนวิชาเอก (สังคมศึกษา) เฉลี่ยได้ ๕.๕๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และวิชาโทเฉลี่ยได้ ๓.๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

นอกจากงานการสอนแล้ว นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ (๘๘%) ยังช่วยงานบ้านอื่น ๆ อีก มีเพียง ๑๒% เท่านั้น ที่ไม่ต้องช่วยงานบ้านอื่น ๆ อีก สำหรับงานบ้านอื่น ๆ นอกเหนือจากการฝึกสอนมีดังต่อไปนี้ (๑) ช่วยพัฒนาบ้านพัก ปรับปรุงห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน ตกแต่งสถานที่ (๓๒%) (๒) ทำหน้าที่ครูประจำชั้น ทำสมุดประจำชั้น สมุดรายงาน บัญชีเรียกชื่อ คู่มือเรียนทำเวร (๑๐.๖๓%) (๓) ช่วยจัดนิทรรศการและกิจกรรมเนื่องในโอกาสพิเศษ เช่น วันครู วันสุนทรภู่ เป็นต้น (๑๖.๖๖%) (๔) ช่วยจัดห้องสมุดห้องพยาบาล

ควบคุมเด็กทำอาหาร ช่วยขายอาหาร (๑๔%) (๕) ช่วยออกข้อสอบ พิมพ์ข้อสอบ คุม
นักเรียนสอบ ตลอดจนการตรวจและให้คะแนน (๑๒.๖๖%) (๖) ช่วยงานต่าง ๆ ที่ชาวบ้าน
จัดขึ้น หรืองานการกุศลในบางโอกาส เช่น งานทำบุญบ้าน งานกุศล เป็นต้น (๘.๓๓%)
และ (๗) ควบคุมเด็กศึกษานอกสถานที่ (๔%)

ภาค ๒ ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับวิทยาลัย

ในระหว่างการฝึกสอน นักศึกษาส่วนใหญ่ ๔๖% ได้มีการประชุมกับอาจารย์ในเทศก์
เป็นครั้งคราว ประมาณภาคละ ๔ ครั้ง ๆ ละ ๑-๒ ชั่วโมง นอกจากนั้นยังมีนักศึกษาอยู่
๒๘.๓๓ % ที่ประชุมกับอาจารย์ในเทศก์เดือนละครั้ง และอีก ๒๕.๖๖% ประชุมสัปดาห์ละครั้ง

ในการประชุมพบปะกับอาจารย์ในเทศก์ มีวิทยาลัยครู ๓ แห่ง ที่ใช้การประชุมเป็น
กลุ่ม มีวิทยาลัย ๒ แห่ง ใช้ทั้งการประชุมเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล มีเพียงวิทยาลัยแห่ง
เดียวที่ประชุมเป็นรายบุคคล

ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนนำมาอภิปรายขอคำปรึกษาในการประชุมพบปะกับอาจารย์
ในเทศก์ส่วนใหญ่เป็นปัญหาการสอน (๕๐%) รองลงมาคือปัญหาการปกครองชั้น (๕๓.๓๓%)
และปัญหาความมนุษยสัมพันธ์ (๓๓.๓๓%) และส่วนน้อยเป็นปัญหาค่านบุคลิกภาพ (๑๔%)

อาจารย์ในเทศก์ไปดูการสอนโดยเฉลี่ย ๑ ครั้งต่อสัปดาห์ (๓๐%) รองลงมาเฉลี่ย
๒ ครั้งต่อสัปดาห์ (๒๐%)

นอกเหนือจากการดูการสอนแล้ว อาจารย์ในเทศก์ส่วนใหญ่ตรวจสอบบันทึกการสอน
(๔๔%) รองลงมาคือดูบุคลิกภาพและการแต่งกายของนักศึกษาฝึกสอน (๕๕.๖๖%) ดูความ
มนุษยสัมพันธ์ของนักศึกษาฝึกสอนกับบุคคลอื่น ๆ ในโรงเรียน (๓๔%) ดูงานประจำชั้น
(๒๔%) และมีส่วนน้อย (๔%) ที่ดูการตรวจสอบค่านักเรียน

หมายเหตุ : จำนวนในวงเล็บคือจำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่แสดงความคิดเห็นแต่ละ
รายการ

อาจารย์ที่เทศกส่วนใหญ่ทำการวัดพัฒนาการหรือสัมฤทธิ์ผลการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนหลายคนประกอบกัน (ทั้งพัฒนาการและการสอบสอน) (๗๒%) รองลงมาโดยการสอบสอน (๓๐%) และมีส่วนน้อย ๔.๖๖% ที่สังเกตพัฒนาการทางการสอนแกลงานครูเท่านั้น

นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ ๑๔.๓๓% ที่เห็นว่าวิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตร เพื่อเป็นการเตรียมนักศึกษาสำหรับการฝึกสอนนั้นเพียงพอแล้ว มีอีก ๒๐.๖๖% ที่เห็นว่ายังไม่เพียงพอ ควรจะปรับปรุงด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (๑) ควรให้นักศึกษาเรียนวิชาการศึกษาครบตามหลักสูตรก่อนออกฝึกสอน เพราะบางวิทยาลัยนักศึกษบางคนยังไม่เรียนวิธีสอนสังคม แ่ต้องออกฝึกสอนในเทอมต้นก่อน เพราะนักศึกษามีมากเกินไป (๕%) (๒) ควรเรียนวิชาจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนการสอนให้มากขึ้น (๖%) (๓) ควรเรียนเพิ่มในเนื้อหาที่จะไปสอนในโรงเรียนฝึกสอน (๔%) และ (๔) วิทยาลัยควรรสาควิธีวิธีการสอนใหญ่หลาย ๆ แบบ (๒.๖๖%)

ในคานการเตรียมนักศึกษาให้รู้จักและคุ้นกับการใช้วัสดุการสอนของวิทยาลัยนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าเพียงพอแล้ว (๖๖.๖๖%) แ่ักศึกษาอีก ๓๓.๓๓% เห็นว่ายังไม่เพียงพอ ควรจะจัดให้ศึกษาเพิ่มเติมอาทิเช่น (๑) ควรศึกษาการประดิษฐ์อุปกรณ์การสอน แนะนำวิธีเลือกใช้วัสดุการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและนักเรียนให้มากขึ้น (๒๔.๓๓%) และ (๒) ควรให้นักศึกษาใ้รู้จักกับประมวลการสอนชั้นต่าง ๆ (๔%)

ในคานการบริการของห้องสมุดของวิทยาลัย นักศึกษาส่วนใหญ่ ๕๓.๐๐% เห็นว่าให้ความสะดวกเพียงพอแล้ว แ่อีก ๔๖.๖๖% เห็นว่ายังไม่เพียงพอ ควรจะปรับปรุงแก้ไขด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (๑) หาดหนังสือเพิ่มเติมให้มากขึ้น (๒๖.๖๖%) (๒) ควรปรับปรุงวิธีการบริการความสะดวกในการยืมหนังสือให้ดีขึ้น (๑๖%) (๓) ห้องสมุดคับแคบไป ควรขยายให้ใหญ่ขึ้น (๔.๖๖%)

ในคานการให้บริการความสะดวกในคานโสตทัศนูปกรณ์ของวิทยาลัย นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าเพียงพอแล้ว (๗๔.๖๖%) แ่อีก ๒๐.๓๓% เห็นว่ายังไม่เพียงพอ ควรปรับปรุงในคานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (๑) ควรจัดอุปกรณ์การสอนแต่ละวิชาสำหรับให้นักศึกษายืมมากขึ้น (๑๕.๓๓%) (๒) วิทยาลัยควรมีห้องโสตทัศนูปกรณ์สำหรับให้นักศึกษายืมใช้ได้ (๖.๖๖%)

และ (๓) ควรให้ความสะดวกในการยืมใช้วัสดุทัศนูปกรณ์มากขึ้น (๓.๓๘%)

การจัดบริการด้านต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกแก่การฝึกสอนของวิทยาลัยนั้น นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ ๗๔.๖๖% เห็นว่าเพียงพอแล้ว แต่อีก ๒๕.๓๓% เห็นว่ายังไม่เพียงพอ ควรจะปรับปรุงในด้านต่อไปนี้ (๑) การจัดนักศึกษาไปตามโรงเรียนฝึกสอนควรคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางของนักศึกษา (๑๐.๖๖%) (๒) ควรจัดหาอาจารย์พิเศษคู่การสอนของนักศึกษาให้มากขึ้น (๕.๓๓%) (๓) ควรอำนวยความสะดวกในการติดต่อระหว่างวิทยาลัยกับนักศึกษาฝึกสอนให้มากขึ้น (๔%) และ (๔) อาจารย์พิเศษควรให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาให้มากขึ้น (๑.๓๕%)

ก่อนที่นักศึกษาจะออกฝึกสอน วิทยาลัยครูทั้ง ๖ แห่ง ได้จัดให้มีการประชุมพิเศษการฝึกสอน เรื่องที่ทำการประชุมพิเศษมีดังนี้ (๑) แนะนำการปฏิบัติทั่วไป (๔๓.๓๓%) (๒) แนะนำวิธีการสอน (๔๐%) (๓) เจาะนโยบายเกี่ยวกับการฝึกสอน (๖๔%) (๔) เนื้อหาวิชาที่นำไปสอน (๕๓.๓๓%) (๕) เจาะความคิดเห็นของโรงเรียนฝึกสอนเกี่ยวกับนักศึกษารุ่นก่อน ๆ (๕๐%) (๖) เจาะระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนฝึกสอน (๓๖%) (๗) เจาะนโยบายของโรงเรียนฝึกสอน (๓๐%)

ก่อนออกฝึกสอนวิทยาลัยครู ๓ แห่ง เคยจัดสาขาวิชาการสอนแต่ละวิชาที่นักศึกษาจะไปฝึกสอน อีก ๓ แห่งไม่เคยจัดสาขาวิชาการสอนเลย

การเลือกโรงเรียนฝึกสอน วิทยาลัยครู ๖ แห่ง ถือเกณฑ์เลือกโรงเรียนที่ยินดีรับนักศึกษาให้ไปฝึกสอน และโรงเรียนที่อยู่บริเวณใกล้กับวิทยาลัย

การจัดโรงเรียนฝึกสอนของวิทยาลัย นักศึกษาส่วนใหญ่ ๑๐% เห็นว่าวิทยาลัยจัดตามความสะดวกของนักศึกษาฝึกสอน อีก ๒๑.๓๓% เห็นว่าจัดตามความสะดวกของวิทยาลัยเอง และอีก ๑๔.๖๖% เห็นว่าจัดตามความสะดวกของอาจารย์พิเศษ

การจัดอาจารย์พิเศษให้ฝึกสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ นักศึกษาในวิทยาลัยครู ๔ แห่ง ให้ความเห็นว่าถือตามความสะดวกของอาจารย์พิเศษแต่ละคน อีก ๒ แห่งถือตามสาขาวิชาที่อาจารย์พิเศษสอนอยู่

การจัดอาจารย์นี้เทศก์ดูแลนักศึกษาฝึกสอน นักศึกษาส่วนใหญ่ ๖๓.๓๓% เห็นว่าเพียงพอแล้ว อีก ๓๔.๖๖% เห็นว่ายังไม่เพียงพอ

เพื่อให้การฝึกสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ ๖๕.๓๓% เห็นว่าอาจารย์นี้เทศก์ควรรับผิดชอบนักศึกษาฝึกสอนไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาค รองลงมา ๑๔.๖๖% เห็นว่าไม่ควรเกิน ๕ คนต่อภาค เฉลี่ยแล้วไม่ควรเกิน ๑๐.๔๕ คนต่อภาค

เพื่อให้การฝึกสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ ๖๖.๖๖% เห็นว่าอาจารย์นี้เทศก์ควรไปนิเทศการสอนไม่น้อยกว่า ๑๐ ครั้งต่อภาค รองลงมา ๑๖% เห็นว่าไม่ควรน้อยกว่า ๕ ครั้ง โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์นี้เทศก์ควรไปนิเทศการสอนไม่น้อยกว่า ๗.๐๕ ครั้งต่อภาค

ระยะเวลาที่ทางวิทยาลัยส่งนักศึกษาออกฝึกสอน นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ ๔๔.๖๖% เห็นว่าเหมาะสมแล้ว อีก ๖% เห็นว่าน้อยเกินไป อยากให้ฝึกสอนนานกว่านี้ และอีก ๔% เห็นว่านานเกินไป

นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ ๖๐% เห็นว่าวิทยาลัยควรจัดส่งนักศึกษาออกฝึกสอนทั้ง ๓ เทอม อีก ๑๕.๓๓% เห็นว่าควรจัดส่งนักศึกษาในเทอมกลาง อีก ๑๔.๖๖% เห็นว่าควรจัดส่งในเทอมต้น และอีก ๑๖% เห็นว่าควรจัดส่งในเทอมปลาย

บุคคลที่วิทยาลัยมอบให้มีสิทธิในการวัดผลกำรฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนของวิทยาลัยทั้ง ๖ แห่ง คืออาจารย์นี้เทศก์ และครูอาจารย์พี่เลี้ยง บางโรงเรียนครูใหญ่มีส่วนในการวัดผลด้วย

การสอบสอนสายสังคมศึกษาส่วนใหญ่ประมาณ ๗๖.๖๖% มีหนึ่งครั้ง นอกนั้นมีสองครั้ง อยู่ ๑๕.๓๓% และสามครั้ง ๖% ส่วนใหญ่ประมาณ ๕๑.๓๓% ประกอบคณะกรรมการคือ อาจารย์นี้เทศก์และครูอาจารย์พี่เลี้ยง และบางโรงเรียนอาจารย์ใหญ่ก็เป็นกรรมการด้วย นอกนั้นก็ ๔% กรรมการประกอบด้วยอาจารย์นี้เทศก์เท่านั้น

ในเรื่องการจัดสัมมนาการฝึกสอนเพื่อประเมินผลของโครงการฝึกหัดครูภายหลังการฝึกสอนมีวิทยาลัยเพียง ๒ แห่งหรือประมาณ ๓๖.๖๖% ที่จัดสัมมนาการฝึกสอน แต่อีก ๔ แห่งหรือประมาณ ๕๕% ไม่ได้มีการจัด

ในการจัดสัมมนาของวิทยาลัยครู ๒ แห่งนั้น ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับ (๑) ปัญหาการปกครองชั้นและเรื่องนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน (๑๑.๓๓%) (๒) ปัญหาการสอน (๑๐.๖๖%) (๓) สภาพแวดล้อมของโรงเรียนฝึกสอน (๘%) และ (๔) บุคลิกภาพและการวางตัวของนักศึกษาฝึกสอน (๓.๓๓%)

นักศึกษาฝึกสอน ๓๑.๓๓% ให้ความเห็นว่าปัญหาที่สัมมนาเหล่านี้แก้ไขได้ อีก ๑๔% เห็นว่าแก้ไขไม่ได้ นอกนั้นอีก ๔๔.๖๖% ไม่แสดงความคิดเห็น

สำหรับปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนเห็นว่าวิทยาลัยยังไม่สามารถจะหาทางแก้ไขมีดังต่อไปนี้ (๑) อาจารย์ในเทศกมีไม่เพียงพอ (๖.๖๖%) (๒) ความสัมพันธ์ของครูอาจารย์ในโรงเรียนที่มีทัศนคติไม่ดีเกี่ยวกับการฝึกสอน (๘%) และ (๓) การช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหา (๓.๔๔%)

ภาค ๑ รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยง

ครูอาจารย์พี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกสอนของวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา ๑ มีจำนวน ๔๗ คนนั้นเป็นชาย ๑๗ คน และหญิง ๓๐ คน อายุสูงสุด ๕๕ ปี อายุต่ำสุด ๒๔ ปี และอายุเฉลี่ยคือ ๓๖ ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุคือ ๗.๗๔

ในสถานประกอบการสมรส สมรสแล้ว ๓๓ คน เป็นหม้าย ๑ คน ที่ยังเป็นโสดอยู่ ๑๓ คน ที่สมรสแล้วมีบุตรโดยเฉลี่ย ๒ คน

ในสถานวุฒิการศึกษาของครูอาจารย์พี่เลี้ยงแยกเป็น วุฒิสามัญกับวุฒिवิชาครู

วุฒิสามัญ

ระดับปริญญาตรี	๔ คน	ได้แก่
นิติศาสตร์บัณฑิต	๓ คน	
อักษรศาสตร์บัณฑิต	๑ คน	
ระดับอนุปริญญา	๒ คน	(อนุปริญญาสาธารณสุข)
ระดับประกาศนียบัตร	๔๑ คน	(ประกาศนียบัตรชั้นมัธยมศึกษา)

วุฒิวิชาครู

ระดับปริญญา	๓๔	คน	ได้แก่
ครุศาสตร์บัณฑิต	๑	คน	
การศึกษาศาสตรบัณฑิต	๓๓	คน	
ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๑๐	คน	ได้แก่
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง	๕	คน	
ประโยคครูมัธยม	๒	คน	
พิเศษครูมัธยม	๓	คน	
ระดับประกาศนียบัตร	๓	คน	ได้แก่
ประโยคครูประถม	๒	คน	
ประโยคอาชีวชั้นสูง	๑	คน	

ครูอาจารย์ผู้เลี้ยงทั้ง ๘๗ คนนี้ สอนอยู่ในระดับมัธยมศึกษา สอนวิชาในหมวด
สังคมศึกษาแตกต่างกันดังต่อไปนี้

ภูมิศาสตร์	๒	คน
ประวัติศาสตร์	๑	คน
หน้าที่พลเมือง	๑	คน
ศีลธรรม	๑	คน
ภูมิศาสตร์ - ประวัติศาสตร์	๑๐	คน
ภูมิศาสตร์ - ประวัติศาสตร์ - หน้าที่พลเมือง	๕	คน
หน้าที่พลเมือง - ศีลธรรม	๒	คน
สอนหมดทุกวิชาในหมวดสังคมศึกษา	๒๕	คน

ครูอาจารย์ผู้เลี้ยงแต่ละคนโดยเฉลี่ยแล้วสอน ๑๘.๓๘ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มี
ประสบการณ์ทางการสอนสูงสุดคือ ๓๘ ปี ต่ำสุดคือ ๒ ปี โดยเฉลี่ยคือ ๑๕.๗๒ ปี ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานของประสบการณ์ทางการสอนคือ ๗.๓๐ วิชาในหมวดสังคมศึกษาที่

นักศึกษาฝึกสอนสอนแทนครูอาจารย์พี่เลี้ยงแตกต่างกันไปดังนี้

ภูมิศาสตร์	๔	คน
ประวัติศาสตร์	๕	คน
ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์	๑๕	คน
หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม	๒	คน
สอนหมดทุกวิชาในหมวดสังคมศึกษา	๑๗	คน

จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่มาฝึกสอนแทนเฉลี่ย ๑.๑๓ คนต่อครูอาจารย์พี่เลี้ยง ๑ คน เป็นนักศึกษาชาย ๑.๕๓ คน นักศึกษาหญิง ๑.๘ คน

ภาค ๑ ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิทยาลัยของครูอาจารย์พี่เลี้ยง

ครูอาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่ ๓๘ คน ชอบนักศึกษาฝึกสอนทั้ง ๒ เพศ มีอยู่ ๖ คนที่ชอบนักศึกษาเพศหญิง และ ๓ คนที่ชอบนักศึกษาเพศชาย

ครูอาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่ ๓๘ คน ชอบให้นักศึกษามาทำการสอนที่โรงเรียน เพราะว่า (๑) นักศึกษาฝึกสอนช่วยแบ่งเบาภาระการสอนของพวกเขาลงไป (๑๘ คน) (๒) นักศึกษาฝึกสอนได้นำวิธีการสอนใหม่ๆ มาให้แก่โรงเรียน และวิธีการสอนเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนสนใจเรียนขึ้น (๑๓ คน) (๓) เป็นประโยชน์สำหรับนักศึกษาเอง เพื่อที่จะฝึกให้มีความรับผิดชอบในหน้าที่เพื่อที่จะเป็นครูที่ดีในอนาคต (๑๐ คน) (๔) ช่วยแก้ปัญหาในกรณีโรงเรียนขาดครู (๓ คน) (๕) ทำให้มีส่วนร่วมกับวิทยาลัยในการผลิตครู (๓ คน)

สำหรับครูอาจารย์พี่เลี้ยงอีก ๕ คนที่ไม่ชอบให้นักศึกษามาทำการสอนในโรงเรียน ได้ให้เหตุผลว่าเป็นการเพิ่มภาระต่อเอาใจใส่ดูแล เพราะนักศึกษายังสอนไม่ดี ปกครองเด็กไม่อยู่ และไม่มีความรู้ลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาที่สอน

ในทางวิธีการสอนแบบใหม่ที่นักศึกษาฝึกสอนนำมาใช้นั้น ครูอาจารย์พี่เลี้ยง

หมายเหตุ : จำนวนในวงเล็บคือจำนวนครูอาจารย์พี่เลี้ยงที่แสดงความคิดเห็นแต่ละรายการ

๔๑ คน เห็นว่าโดยผลพอประมาณ มีเพียง ๑ คนที่เห็นไถ่ผลดีมาก ส่วนอีก ๕ คน เห็นว่าไม่ค่อยไถ่ผล

สำหรับระยะเวลาที่วิทยาลัยส่งนักศึกษาฝึกสอน ครูอาจารย์พี่เลี้ยง ๔๒ คน เห็นว่าเหมาะสมแล้ว มีอยู่ ๕ คน ที่เห็นว่าน้อยไป อยากให้ฝึกสอนนานกว่านี้

ครูอาจารย์พี่เลี้ยง ๔๐ คน เห็นว่าวิทยาลัยควรจัดส่งนักศึกษาฝึกสอนในเทอมกลาง มีอยู่ ๑๔ คน เห็นว่าควรจัดส่งในเทอมต้น และอีก ๗ คน เห็นว่าควรจัดส่งในเทอมปลาย

จากผลการสอน การทำงาน และความประพฤติของนักศึกษาฝึกสอน มีครูอาจารย์พี่เลี้ยง ๒๖ คน ต้องการให้นักศึกษาฝึกสอนมาทำงานรวมอาชีพเดียวกันที่โรงเรียน มีอยู่ ๒๒ คนที่รู้สึกเฉย ๆ

ในด้านการให้ความช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอน ครูอาจารย์พี่เลี้ยง ๒๑ คน ให้ความเห็นว่า ตนได้ให้ความช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนอย่างก็แล้ว ส่วนครูอาจารย์พี่เลี้ยงอีก ๒๖ คน ไต่ถามเหตุผลที่ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือนักศึกษากว่า (๑) นักศึกษาไม่มาขอความช่วยเหลือเอง (๑๔ คน) (๒) อาจารย์นี้เทศก์จากวิทยาลัยไปนี้เทศก์การสอนเอง ทำให้ไม่กล้าให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอน (๔ คน) (๓) งานบางอย่างเห็นว่าไม่ใช่หน้าที่โดยตรง จึงไม่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอน (๒ คน) (๔) รู้สึกว่าตนเองมีความรู้ด้อยกว่านักศึกษาฝึกสอน (๓ คน) และ (๕) ไม่ทราบหน้าที่ในการฝึกสอนก็ (๑ คน)

การที่จะให้การทำงานของครูอาจารย์พี่เลี้ยง ในโครงการฝึกหัดครูไถ่ผลสมบูรณ์ ครูอาจารย์พี่เลี้ยงได้ให้ความคิดเห็นว่า วิทยาลัยให้บริการและความช่วยเหลือดังต่อไปนี้ (๑) มีการประสานงานกับอาจารย์นี้เทศก์ จากวิทยาลัยมากขึ้น (๒๕ คน) (๒) มีส่วนร่วมในการประเมินการฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นี้เทศก์ (๒๗ คน) (๓) นักศึกษามอบอุปกรณ์การสอนแก่โรงเรียนเมื่อนักศึกษาทำการฝึกสอนเสร็จแล้ว (๑๒ คน) (๔) ให้มีส่วนร่วมในการวางโครงการฝึกสอน (๔ คน) (๕) วิทยาลัยเปิดอบรมวิธีการทำงานร่วมกับนักศึกษาฝึกสอน ตลอดจนวิธีการสอนและวิธีทำอุปกรณ์การสอน แก่ครูอาจารย์พี่เลี้ยง (๗ คน) และ (๖) วิทยาลัยเปิดบริการห้องสมุดเพื่อให้ครูอาจารย์พี่เลี้ยงได้ศึกษาค้นคว้า (๒ คน)

ส่วนวิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตร เพื่อเป็นการเตรียมนักศึกษาเพื่อสำหรับการฝึกสอนนั้น ครูอาจารย์พลีเลี้ยง ๒๒ คน เห็นว่าเพียงพอแล้ว มีอยู่ ๖ คน ไม่ตอบข้อนี้ ส่วนอีก ๑๕ คน เห็นว่ายังไม่พอ ควรจะเพิ่มดังต่อไปนี้ (๑) ควรจะฝึกเรื่องการวางตนและความรับผิดชอบในการทำงานให้มากขึ้น (๕ คน) (๒) ควรฝึกงานครูประจำชั้นบางอย่างก่อนที่จะออกฝึกสอน เช่น การทำสมุดเรียกชื่อ สมุดประจำชั้น และสมุดรายงาน (๓ คน) (๓) ควรจะเรียนรู้เนื้อหาที่จะไปสอนให้ลึกซึ้ง (๓ คน) (๔) ควรเรียนวิชาครูให้มากขึ้น เช่น วิชาจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนรู้ วิชาการแนะแนว เป็นต้น (๒ คน) (๕) ควรเรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินผล การสร้างข้อทดสอบ การตรวจข้อสอบและการให้คะแนน (๒ คน)

ในด้านการเตรียมนักศึกษาฝึกสอนให้รู้จักและคุ้นกับการใช้วัสดุการสอน (หนังสือและอุปกรณ์การสอน) ของวิทยาลัยนั้น ครูอาจารย์พลีเลี้ยง ๒๓ คน เห็นว่าเพียงพอแล้ว ส่วนอีก ๑๕ คน เห็นว่ายังไม่พอ วิทยาลัยควรฝึกนักศึกษาให้รู้จักประดิษฐ์อุปกรณ์การสอนขึ้นใช้เอง ให้รู้จักเลือกวัสดุการสอนให้เหมาะกับเนื้อหาและนักเรียนที่สอน

ภาค ๓ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอนของบุคคลทั้ง ๓ พวก คือ อาจารย์นิเทศก์ ครูอาจารย์พี่เลี้ยง และ นักศึกษาฝึกสอน ในภาคนี้แบ่งออกเป็น ๖ หัวข้อ คือ ๑. งานการสอน ๒. งานการวัดผล ๓. งานการจัดชั้นเรียน และปกครอง ชั้นเรียน ๔. งานบุคลิกภาพ ๕. งานความเจริญงอกงามทางอาชีพ และ ๖. งานมนุษยสัมพันธ์

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเห็นงานการสอนของนักศึกษาฝึกสอน

รายการ	อาจารย์นิเทศก์		นักศึกษาฝึกสอน		ครูอาจารย์พี่เลี้ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- ความสามารถในการตั้งวัตถุประสงค์การสอนให้สอดคล้องกับ บทเรียน	๓.๒๕	ปานกลาง	๓.๖๖	ดี	๓.๑๕	ปานกลาง
- ความรู้และความเข้าใจในหลักสูตรของชั้นที่สอน	๓.๑๐	ปานกลาง	๓.๗๐	ดี	๓.๕๓	ดี
- ความสามารถในการวางแผนการสอนใดเหมาะสมกับนักเรียน	๒.๘๐	ปานกลาง	๓.๕๐	ปานกลาง	๓.๒๘	ปานกลาง
- ความสามารถในการทำบันทึกการสอนได้อย่างถูกต้อง	๓.๒๐	ปานกลาง	๓.๘๕	ดี	๓.๔๐	ปานกลาง
- ความสามารถในการเลือกและคิดแปลงเนื้อหาใดเหมาะสมกับนักเรียน	๒.๗๕	ปานกลาง	๓.๖๓	ดี	๓.๐๒	ปานกลาง
- ความสามารถในการคิดแปลงวัสดุการสอน (หนังสือและอุปกรณ์การสอน) ให้เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน	๒.๖๕	ปานกลาง	๓.๕๒	ปานกลาง	๓.๐๐	ปานกลาง

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเห็น ด้านการสอนของนักศึกษาฝึกสอน (ต่อ)

รายการ	อาจารย์ในเทศก์		นักศึกษาฝึกสอน		ครูอาจารย์พี่เลี้ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- ความสามารถในการ เลือกใช้สื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของ การสอน	๒.๕๐	ปานกลาง	๓.๒๘	ปานกลาง	๒.๗๔	ปานกลาง
- ความสามารถในการนำเข้าสู่บทเรียน	๓.๕๐	ปานกลาง	๓.๗๔	ดี	๓.๓๐	ปานกลาง
- ความสามารถในการแนะนำและชี้แจงให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้	๓.๐๐	ปานกลาง	๓.๗๖	ดี	๓.๑๖	ปานกลาง
- ความสามารถในการนำอภิปรายนักเรียนและกระตุ้นใ้ นักเรียนแสดงความคิดเห็น	๒.๕๐	ไม่สู้ดี	๓.๕๘	ดี	๓.๑๖	ปานกลาง
- ความสามารถในการอธิบายให้นักเรียนเข้าใจได้โดยง่าย และรวดเร็ว	๓.๒๕	ปานกลาง	๓.๖๐	ดี	๓.๑๗	ปานกลาง
- ความสามารถในการสอนนักเรียนได้เหมาะสมตามความ แตกต่างของแต่ละบุคคล	๒.๖๐	ปานกลาง	๓.๕๐	ปานกลาง	๓.๐๖	ปานกลาง
- ความสามารถในการสร้างคำถามตลอดจนวิธีตาม	๒.๗๐	ปานกลาง	๓.๗๑	ดี	๓.๐๐	ปานกลาง
- ความสามารถในการให้เด็กมีส่วนร่วมในการวางแผนการ เรียนการสอน	๒.๔๕	ไม่สู้ดี	๓.๕๑	ปานกลาง	๓.๐๐	ปานกลาง

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเห็นด้านการสอนของนักศึกษาฝึกสอน (ต่อ)

รายการ	อาจารย์นิเทศก์		นักศึกษาฝึกสอน		ครูอาจารย์พี่เลี้ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- ความเอาใจใส่ในการแก้ไขการพูดและการใช้ภาษาไทยของนักเรียน	๓.๑๐	ปานกลาง	๓.๔๘	ปานกลาง	๒.๙๖	ปานกลาง
- การช่วยนักเรียนเกี่ยวกับการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์	๒.๙๐	ปานกลาง	๓.๓๘	ปานกลาง	๒.๘๘	ปานกลาง
- ความสามารถในการพัฒนานิสัย (Habits) และทัศนคติ (Attitudes) ที่แก่นักเรียน	๓.๐๐	ปานกลาง	๓.๖๑	ดี	๒.๙๔	ปานกลาง
- ความสามารถในการนำเหตุการณ์ปัจจุบันมาสัมพันธ์กับบทเรียน	๒.๙๐	ปานกลาง	๓.๐๖	ปานกลาง	๓.๐๖	ปานกลาง
- ความสามารถในการทบทวนบทเรียน	๓.๓๕	ปานกลาง	๓.๒๑	ปานกลาง	๓.๒๑	ปานกลาง
- ความสามารถในการใช้แหล่งวิทยาการจากชุมชน (Community Resources) ให้เป็นประโยชน์	๓.๓๕	ปานกลาง	๒.๘๗	ปานกลาง	๒.๘๗	ปานกลาง

โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์นี้เทศกเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่มีความสามารถ
 ในด้านการสอน เช่น ความสามารถในการนำเข้าสู่บทเรียน ความสามารถในการทบทวน
 บทเรียน เป็นต้น จักอยู่ในระดับปานกลาง ที่จักอยู่ในระดับไม่สู้ดีมีอยู่ ๒ รายการ
 คือ ความสามารถในการนำอภิปรายนักเรียน และกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
 กับสามารถให้เด็กมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน

โดยเฉลี่ยแล้ว นักศึกษาฝึกสอนเห็นว่าตนเองมีความสามารถในด้านการสอน
 บางส่วนอยู่ในระดับดี เช่น ความสามารถในการทำบันทึกการสอนได้อย่างถูกต้อง
 ความสามารถในการนำเข้าสู่บทเรียน เป็นต้น และความสามารถด้านการสอนบางส่วน
 เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง เช่น ความสามารถในการวางแผนการสอนได้เหมาะสม
 กับนักเรียน ความสามารถในการคัดเลือกวัสดุการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการ
 ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน เป็นต้น

โดยเฉลี่ยแล้วครูอาจารย์พี่เลี้ยง มีความเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่มี
 ความสามารถในการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เช่น ความสามารถในการทำบันทึก
 การสอนได้อย่างถูกต้อง ความสามารถในการนำเข้าสู่บทเรียน เป็นต้น และเห็น
 ว่านักศึกษาฝึกสอนมีความรู้ และความเข้าใจในหลักสูตรของชั้นที่สอนอยู่ในระดับดี

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้ง ๓ ฝ่าย จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็น
 เห็นของอาจารย์นี้เทศก กับครูอาจารย์พี่เลี้ยงสอดคล้องกัน ต่างก็เห็นว่า นักศึกษาฝึก
 สอนส่วนใหญ่มีความสามารถในการสอนอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักศึกษาฝึกสอน
 บางส่วนเห็นว่า ตนเองมีความสามารถในการสอนอยู่ในระดับดี ซึ่งแตกต่างจากความ
 เห็นของอาจารย์นี้เทศกและครูอาจารย์พี่เลี้ยง

ตารางที่ ๒ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเห็นคุณค่าการวัดผลของนักศึกษาฝึกสอน

รายการ	อาจารย์นิเทศก์		นักศึกษาฝึกสอน		ครูอาจารย์พี่เลี้ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- ความเข้าใจความมุ่งหมายและกระบวนการวัดผล	๒.๕๐	ปานกลาง	๓.๓๔	ปานกลาง	๓.๑๕	ปานกลาง
- ความสามารถในการวัดความเจริญงอกงามของนักเรียนทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และสังคม และรู้จักตีความหมาย	๒.๕๕	ปานกลาง	๓.๓๖	ปานกลาง	๒.๕๔	ปานกลาง
- ความสามารถในการประเมินผลการเรียนของนักเรียน	๒.๕๐	ปานกลาง	๓.๖๕	ดี	๓.๑๕	ปานกลาง
- ความสามารถในการสร้างข้อทดสอบ	๒.๕๐	ปานกลาง	๓.๖๗	ดี	๓.๐๕	ปานกลาง
- ความสามารถในการตรวจข้อทดสอบและการให้คะแนน	๓.๓๐	ปานกลาง	๓.๕๕	ดี	๓.๖๓	ปานกลาง
- ความสามารถในการใช้การสอบกระตุ้นการเรียนของนักเรียน	๓.๓๐	ปานกลาง	๓.๖๕	ดี	๓.๑๕	ปานกลาง
- ความสามารถในการใช้การสอบเป็นแนวทางปรับปรุงการสอนของครู (นักศึกษาฝึกสอน)	๓.๑๕	ปานกลาง	๓.๖๐	ดี	๓.๑๑	ปานกลาง

โดยเฉลี่ยแล้ว อาจารย์นิเทศก์เห็นว่านักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่มีความสามารถในการวัดผลอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ เช่น ความสามารถในการตรวจข้อสอบ และการให้คะแนน ความสามารถในการใช้การสอบกระตุกการเขียนของนักเรียนเป็นคน

โดยเฉลี่ยแล้ว นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่เห็นว่าตนเองมีความสามารถในการวัดผลอยู่ในระดับดี เช่น ความสามารถในการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ความสามารถในการสร้างข้อทดสอบ เป็นต้น ที่อยู่ในระดับปานกลางมีอยู่ ๒ รายการ คือ ความเข้าใจความมุ่งหมายและกระบวนการวัดผล และ ความสามารถในการวัดความเจริญงอกงามของนักเรียน ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และสังคม และรู้จักแปลความหมาย

โดยเฉลี่ยแล้วครูอาจารย์พี่เลี้ยงเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่มีความสามารถในการวัดผลอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ เช่นความสามารถในการตรวจข้อสอบ และการให้คะแนน ความสามารถในการประเมินผลการเรียนของนักเรียน เป็นต้น

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้ง ๓ ฝ่าย จะเห็นได้ว่า ความเห็นของอาจารย์นิเทศก์ และครูอาจารย์พี่เลี้ยงสอดคล้องกัน ต่างก็เห็นว่านักศึกษาฝึกสอนมีความสามารถในการวัดผลอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ แต่นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่เห็นว่าตนเองมีความสามารถในการวัดผลอยู่ในระดับ ดี

ตารางที่ ๓ - เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเห็นในด้านการจัดชั้นเรียน และการปกครองชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกสอน

รายการ	อาจารย์ที่ฝึก		นักศึกษาฝึกสอน		อาจารย์พี่เลี้ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- ความสามารถในการทำสมุดประจำชั้น สมุดเรียกชื่อ และสมุดรายงานใ้ค้คยง เว็บรคย	๓.๕๐	ปานกลาง	๓.๗๐	ก	๒.๗๔	ปานกลาง
- ความสามารถในการจัดห้องเรียนให้เป็นระเบียบ นาคู สววงาม และเป็นการสง เสริมการ เร็ยนรคยของนคเร็ยน	๓.๕๐	ปานกลาง	๓.๗๖	ก	๒.๘๓	ปานกลาง
- ความสามารถในการวางและรักษา เกดเขต เกี่ยวกบระ เบ็บบนในชั้นเร็ยน	๓.๖๐	ปานกลาง	๓.๖๖	ก	๒.๖๖	ปานกลาง
- ความสามารถในการศึกษานคเร็ยนเป็นรายบุคคล	๒.๖๕	ปานกลาง	๓.๕๖	ก	๓.๒๖	ปานกลาง
- ความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพที่เหมะสมกบนคเร็ยน	๓.๕๕	ปานกลาง	๓.๘๕	ก	๒.๕๘	ปานกลาง
- ความเอาใจใส่นคเร็ยนคานมารยาท กิริยา วาจา และ การแต่งกายใ้สะอาค เร็บบรคย และถูกคองเหมะสม	๓.๖๕	ปานกลาง	๓.๕๓	ก	๒.๘๕	ปานกลาง
- ความสามารถในการควบคุมชั้นใ้เป็นระ เบ็บบ เร็บบรคยอยางประชาธิปไตย	๒.๕๐	ปานกลาง	๓.๗๗	ก	๓.๐๖	ปานกลาง
- ความสามารถในการชักจูงใ้นคเร็ยนทำงานรวมกบคนอื่นใ้	๓.๖๐	ปานกลาง	๓.๗๖	ก	๒.๗๔	ปานกลาง

โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์นี้แทบจะเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่มีความสามารถ
 ในการจัดชั้นเรียน และการปกครองชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ เช่น
 ความสามารถในการจัดห้องเรียนให้เป็นระเบียบน่าดู สวยงามและเป็นการส่งเสริม
 การเรียนรู้ของนักเรียน ความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพที่เหมาะสมกับนักเรียน
 เป็นต้น

โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาฝึกสอนเห็นว่า ตนเองมีความสามารถในด้านการจัด
 ชั้นเรียน และการปกครองชั้นเรียนอยู่ในระดับดีทุกรายการ เช่น ความเอาใจใส่
 นักเรียนในคาบบรรยาย ทิรียา วาจา และการแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อย และถูก
 งดงามระเบียบ ความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพที่เหมาะสมกับนักเรียน
 เป็นต้น

โดยเฉลี่ยแล้ว ครูอาจารย์ที่เลี้ยงเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่มีความ
 สามารถในด้านการจัดชั้นเรียนและการปกครองชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกราย-
 การ เช่นเดียวกับอาจารย์นี้แทบจะ

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้ง ๓ ฝ่าย จะเห็นได้ว่าอาจารย์
 นี้แทบจะและครูอาจารย์ที่เลี้ยง มีความเห็นสอดคล้องกัน ต่างก็เห็นว่านักศึกษาฝึกสอน
 มีความสามารถในด้านการจัดชั้นเรียน และปกครองชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุก
 รายการ แต่นักศึกษาฝึกสอนเห็นว่าตนเองมีความสามารถในด้านการจัดชั้นเรียนและ
 การปกครองชั้นเรียนอยู่ในระดับดีทุกรายการ

ตารางที่ ๕ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านบุคลิกภาพของนักศึกษาฝึกสอน

รายการ	อาจารย์พิเศษ		นักศึกษาฝึกสอน		ครูอาจารย์พี่เลี้ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- ร่างกายแข็งแรงและอนามัยดี	๓.๘๐	๖	๔.๐๘	๖	๓.๗๒	๖
- การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย	๓.๘๕	๖	๔.๐๖	๖	๓.๘๙	๖
- อารมณ์และจิตใจมั่นคงและแจ่มใส	๓.๘๐	๖	๓.๘๙	๖	๓.๗๗	๖
- การยอมรับฟังคำวิจารณ์ของคนอื่น	๓.๘๕	๖	๓.๘๘	๖	๓.๖๕	๖
- ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	๔.๓๐	๖	๓.๘๙	ปานกลาง	๓.๖๙	ปานกลาง
- เสียงเหมาะกับการสอนและจูงใจนักเรียน	๓.๓๕	ปานกลาง	๓.๗๒	๖	๓.๕๗	ปานกลาง
- ความเชื่อมั่นในตนเอง	๓.๓๐	ปานกลาง	๓.๕๓	๖	๓.๒๘	ปานกลาง

โดยเฉลี่ยแล้ว อาจารย์นิเทศก์เห็นว่านักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ มีบุคลิกภาพอยู่ในระดับดีเกือบทุกรายการ เช่น ร่างกายแข็งแรงและอนามัยดี การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย เป็นต้น ที่อยู่ในระดับปานกลางมี ๒ รายการ คือ เสียงเหมาะกับการสอน และจูงใจนักเรียน และความเชื่อมั่นในตนเอง

โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ เห็นว่าตนเองมีบุคลิกภาพอยู่ในระดับดีที่คิดว่าอยู่ในระดับปานกลางมีอยู่เพียงรายการเดียว คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

โดยเฉลี่ยแล้วครูอาจารย์พี่เลี้ยง เห็นว่านักศึกษาฝึกสอน มีบุคลิกภาพบางส่วนอยู่ในระดับดี เช่นการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ร่างกายแข็งแรงและอนามัยดี เป็นต้น และมีบางส่วนอยู่ในระดับปานกลาง เช่น เสียงเหมาะกับการสอนและจูงใจนักเรียน ความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้ง ๓ ฝ่ายจะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ และครูอาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่สอดคล้องกัน มีเพียงรายการเดียวที่อาจารย์นิเทศก์เห็นว่าอยู่ในระดับดี แต่ครูอาจารย์พี่เลี้ยงเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง คือ ความสามารถของนักศึกษาฝึกสอนในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า สำหรับความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนที่ตรงกับความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ และครูอาจารย์พี่เลี้ยงซึ่งต่างก็เห็นว่าอยู่ในระดับดี มีอยู่ ๔ รายการ คือ (๑) ร่างกายแข็งแรงและอนามัยดี (๒) การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย (๓) อารมณ์และจิตใจแจ่มใส และ (๔) การยอมรับฟังคำวิจารณ์ของคนอื่น

ตารางที่ ๕ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านความเจริญของงานทางอาชีพของนักศึกษาฝึกสอน

รายการ	อาจารย์ในเทศกั		นักศึกษาฝึกสอน		ครูอาจารย์พี่เลี้ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- ความสำนึกในการศึกษาคนควา เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ	๒.๘๐	ปานกลาง	๓.๗๑	๒	๓.๕๖	ปานกลาง
- ความพยายามที่จะปรับปรุงวิธีการสอนและการทำงานของตน	๓.๓๐	ปานกลาง	๓.๗๕	๒	๓.๓๖	ปานกลาง
- ความเชื่อมั่นว่าอาชีพครู เหมาะสำหรับคน	๓.๐๕	ปานกลาง	๓.๕๓	๒	๓.๓๑	ปานกลาง
- การใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์แกอาชีพ	๓.๑๖	ปานกลาง	๓.๗๔	๒	๓.๖๑	ดี
- ความขยันขันแข็งและเอาใจใส่ในการสอน	๓.๕๐	ปานกลาง	๓.๘๘	๒	๓.๕๑	ปานกลาง
- ความคุ้นเคยกับหนังสือต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ความรู้กว้างขวาง และ เป็นครู ได้ดีขึ้น	๒.๘๐	ปานกลาง	๓.๖๖	๒	๓.๓๔	ปานกลาง
- ทศนคติที่มีต่ออาชีพครู	๓.๑๕	ปานกลาง	๓.๖๘	๒	๓.๓๖	ปานกลาง

โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์นี้เทศกเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่มีความเจริญงอกงามทางอาชีพอยู่ในระดับดีทุกรายการ เช่น ความขยันขันแข็งและเอาใจใส่การสอน ความพยายามที่จะปรับปรุงวิธีการสอน และการทำงานของตน เป็นต้น

โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาฝึกสอนเห็นว่าตนเองมีความเจริญงอกงามทางอาชีพอยู่ในระดับดีทุกรายการ เช่น ความขยันขันแข็งและเอาใจใส่การสอน การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่อาชีพ เป็นต้น

โดยเฉลี่ยแล้ว ครูอาจารย์พี่เลี้ยงเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ มีความเจริญงอกงามทางอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง เช่น ความสำนึกในการศึกษาคนควาเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ ความขยันขันแข็งและเอาใจใส่การสอน เป็นต้น ที่อยู่ในระดับดีมีเพียงรายการเดียว คือ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้ง ๓ ฝ่าย จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของอาจารย์นี้เทศกและครูอาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่ตรงกัน ต่างก็เห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนมีความเจริญงอกงามทางอาชีพอยู่ในระดับดี มีเพียงรายการเดียวที่มีความเห็นต่างกัน คือ การใช้เวลาว่างของนักศึกษาฝึกสอนให้เป็นประโยชน์ ซึ่งอาจารย์นี้เทศกเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง แต่ครูอาจารย์พี่เลี้ยงเห็นว่าอยู่ในระดับดี ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่เห็นว่าตนเองมีความเจริญงอกงามทางอาชีพอยู่ในระดับดีทุกรายการ

ตารางที่ ๒ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเห็นค่านิยมสัมพันธของนักศึกษาฝึกสอน

รายการ	อาจารย์ในเทศก		นักศึกษาฝึกสอน		ครูอาจารย์พี่เลี้ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- ความเป็นมิตรกับบุคคลทั่วไป	๓.๘๐	ค	๔.๑๓	ค	๓.๘๓	ค
- ความสามารถในการทำงานเป็นหมู่คณะ	๓.๘๖	ค	๔.๐๖	ค	๓.๗๔	ค
- ความเห็นใจและช่วยเหลือบุคคลอื่น	๓.๕๐	ค	๔.๑๑	ค	๓.๖๔	ค
- ความสามารถในการทำงานร่วมกับครูอื่นในกิจกรรมหลาย อย่างที่ครูจะต้องประกอบทั้งในและนอกห้องเรียน	๓.๘๐	ค	๓.๕๕	ค	๓.๗๐	ค
- ความสามารถในการทำงานร่วมกับนักเรียนในสถานการณต่างๆ	๓.๗๕	ค	๔.๐๕	ค	๓.๖๘	ค
- ความสามารถในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับฝ่ายบริหาร	๓.๗๐	ค	๓.๗๖	ค	๓.๕๑	ปานกลาง
- ความร่วมมือกับครูอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์ในเทศกและ โรงเรียนฝึกสอน	๓.๕๐	ค	๓.๘๗	ค	๓.๕๐	ปานกลาง
- ความสนใจในกิจการของโรงเรียน	๓.๕๐	ค	๓.๕๑	ค	๓.๖๒	ค
- การปฏิบัติ ตามระเบียบข้อบังคับและนโยบายของโรงเรียน	๓.๕๐	ค	๔.๖๓	ค	๓.๗๔	ค

โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ในเทศก์เห็นว่านักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่มีมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับ
คือทุกรายการ เช่น ความสนใจในกิจการของโรงเรียน การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและ
นโยบายของโรงเรียน เป็นต้น

โดยเฉลี่ยแล้ว นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่เห็นว่าตนเองมีมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับที่ทุก
รายการเช่นเดียวกับอาจารย์ในเทศก์

โดยเฉลี่ยแล้วครูอาจารย์พี่เลี้ยงเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่มีมนุษยสัมพันธ์อยู่ใน
ระดับดี เช่น ความเป็นมิตรกับบุคคลทั่วไป ความสามารถทำงานเป็นหมู่คณะ เป็นต้น ที่จัด
อยู่ในระดับปานกลางมีอยู่ ๒ รายการ คือ ความสามารถในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับ
ฝ่ายบริหาร และความร่วมมือกับครูอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์ในเทศก์และโรงเรียนฝึกสอน

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้ง ๓ ฝ่าย ปรากฏว่าความคิดเห็นของ
อาจารย์ในเทศก์กับนักศึกษาฝึกสอนตรงกันทุกรายการ ส่วนความเห็นของครูอาจารย์พี่เลี้ยง
ส่วนใหญ่ตรงกับความเห็นของอาจารย์ในเทศก์และนักศึกษาฝึกสอน มีอยู่ ๒ รายการที่มีความ
เห็นต่างกัน คือ ความสามารถในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับฝ่ายบริหาร กับ ความ
ร่วมมือกับครูอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์ในเทศก์ และโรงเรียนฝึกสอน

ภาค ๔ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนฝึกสอน.

รายการ	อาจารย์ในเทศก์		นักศึกษาฝึกสอน		ครูอาจารย์พี่เลี้ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ
- การให้การต้อนรับของ โรงเรียนฝึกสอน	๓.๗๕	ดี	๓.๔๕	ปานกลาง	๓.๗๗	ดี
- ทศนคติของ โรงเรียนฝึกสอนที่มีต่อนโยบายของสถาบันฝึกหัดครู	๓.๖๐	ดี	๓.๓๘	ปานกลาง	๓.๗๕	ดี
- ความสม่ำเสมอในการตรวจสอบบันทึกของครูอาจารย์พี่เลี้ยง	๓.๕๐	ปานกลาง	๓.๘๗	ดี	๓.๗๒	ดี
- ความร่วมมือของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกสอนที่ให้แก่ นักศึกษาฝึกสอน	๔.๐๐	ดี	๓.๕๓	ดี	๓.๕๘	ดี
- การประสานงานระหว่างวิทยาลัยกับโรงเรียนฝึกสอน	๓.๕๐	ปานกลาง	๓.๕๐	ปานกลาง	๓.๕๐	ปานกลาง
- การเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนทำการสอนอย่างอิสระ	๓.๕๐	ปานกลาง	๓.๕๒	ปานกลาง	๓.๕๗	ปานกลาง
- ความเอาใจใส่ของครูอาจารย์พี่เลี้ยงในการดูแลการสอนของนักศึกษาฝึกสอน	๓.๖๕	ปานกลาง	๓.๐๑	ปานกลาง	๓.๕๕	ปานกลาง
- ความเหมาะสมของงานที่โรงเรียนมอบหมายให้นักศึกษาฝึกสอนรับผิดชอบ	๓.๓๕	ปานกลาง	๓.๕๗	ดี	๓.๕๓	ปานกลาง
- ทศนคติของโรงเรียนฝึกสอนที่มีต่อนักศึกษาฝึกสอนรุ่นก่อน ๆ	๓.๖๕	ดี	๓.๓๒	ปานกลาง	๓.๖๘	ดี
- ตารางสอนที่โรงเรียนจัดให้นักศึกษาฝึกสอนมีความสมดุลในเรื่องเวลา (ไม่จัดชั่วโมงให้สอนติดกันตลอดจนไม่ได้พัก)	๓.๗๐	ดี	๓.๔๑	ปานกลาง	๓.๖๘	ดี

ภาค ๔ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนฝึกสอน (ต่อ)

รายการ	อาจารย์ในเทศก ค่าเฉลี่ย แปลความ		นักศึกษาฝึกสอน ค่าเฉลี่ย แปลความ		ครูอาจารย์พี่เลี้ยง ค่าเฉลี่ย แปลความ	
- การบริการความสะดวกทางคานอุปกรณ์การสอนของโรงเรียนฝึกสอน	๓.๑๕	ปานกลาง	๓.๐๕	ปานกลาง	๓.๓๖	ปานกลาง
- การจัดหาหนังสือและห้องสมุดของโรงเรียนฝึกสอน	๓.๖๕	ดี	๒.๕๘	ปานกลาง	๓.๕๗	ปานกลาง
- ครูอาจารย์พี่เลี้ยงมีความเข้าใจในการปฏิบัติตนและมีหน้าที่รับผิดชอบต่อนักเรียนฝึกสอน	๒.๗๕	ปานกลาง	๓.๕๕	ปานกลาง	๓.๖๖	ดี
- ความเคารพและศรัทธาที่นักเรียนมีต่อนักศึกษาฝึกสอน	๓.๓๐	ปานกลาง	๓.๕๖	ดี	๓.๓๖	ปานกลาง

โดยเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์ในเทศกเกี่ยวกับโรงเรียนฝึกสอน ส่วนใหญ่จัดอยู่ในระดับปานกลาง เช่น ในด้านความสม่ำเสมอของครูอาจารย์พี่เลี้ยง ในการตรวจสอบคัมภีร์ในคานการประสานงานระหว่างวิทยาลัยกับโรงเรียนฝึกสอน เป็นต้น และมีบางส่วนที่อาจารย์ในเทศกเห็นว่าอยู่ในระดับดี, เช่น ความร่วมมือของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกสอนที่ให้แก่นักศึกษาฝึกสอน การให้การต้อนรับของโรงเรียนฝึกสอน เป็นต้น

โดยเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับโรงเรียนฝึกสอน ส่วนใหญ่จัดอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกรายการ มีอยู่เพียง ๔ รายการที่อยู่ในระดับดี เช่น (๑) ความร่วมมือของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกสอนที่ให้แก่นักศึกษาฝึกสอน (๒) ความสม่ำเสมอในการตรวจสอบคัมภีร์ของครูอาจารย์พี่เลี้ยง (๓) ความเคารพและศรัทธาที่นักเรียนมีต่อนักศึกษาฝึกสอน และ (๔) ความเหมาะสมของงานที่โรงเรียนมอบให้นักศึกษาฝึกสอน รับผิดชอบนอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ

โดยเฉลี่ยแล้วความเห็นของครูอาจารย์พี่เลี้ยงเกี่ยวกับโรงเรียนฝึกสอนนั้น มีบางส่วนจัดอยู่ในระดับดี เช่น ความร่วมมือของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกสอนที่ให้แก่นักศึกษาฝึกสอน ทศนคติของโรงเรียนฝึกสอนที่มีคณนโยบายของสถาบันฝึกหัดครู เป็นต้น และมีบางส่วนที่อยู่ในระดับปานกลาง เช่น ความเอาใจใส่ของครูอาจารย์พี่เลี้ยงในการดูแลสอนของนักศึกษาฝึกสอน การเปิดโอกาสให้นักศึกษงฝึกสอนทำการสอนอย่างอิสระ ฯลฯ

ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนฝึกสอนที่อาจารย์ในเทศก นักศึกษาฝึกสอน และครูอาจารย์พี่เลี้ยง มีความคิดเห็นตรงกันและอยู่ในระดับปานกลางเพียง ๔ รายการ คือ (๑) การประสานงานระหว่างวิทยาลัยกับโรงเรียนฝึกสอน (๒) การเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนทำการสอนอย่างอิสระ (๓) ความเอาใจใส่ของครูอาจารย์พี่เลี้ยงในการดูแลสอนของนักศึกษาฝึกสอน และ (๔) การบริการความสะดวกทางคานอุปกรณ์การสอนของโรงเรียนฝึกสอน ส่วนคานอื่น ๆ นอกจาก ๔ รายการนี้นั้นบุคคลทั้ง ๓ พวกมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน